



Брюксел, 29 ноември 2024 г.  
(OR. en)

16277/24

CLIMA 424  
ENV 1160  
ENER 583  
TRANS 517  
AGRI 843  
ECOFIN 1444  
COMPET 1167  
IND 539  
MI 986

#### БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	6291/24 + ADD 1-6
Относно:	Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Подсигуряване на нашето бъдеще / Целта на Европа в областта на климата за 2040 г. и нейният път към неутралност по отношение на климата до 2050 г. – изграждане на устойчиво, справедливо и проспериращо общество“ — Обмен на мнения

1. Председателството изготви приложената бележка и въпроси към министрите, за да даде насоки за обмена на мнения по посочената по-горе тема на заседанието на Съвета (Околна среда) на 17 декември 2024 г.
2. Комитетът на постоянните представители се приканва да вземе под внимание бележката и въпросите на председателството и да ги предаде на Съвета с оглед на обмена на мнения.

**Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите**  
**„Подсигуряване на нашето бъдеще / Целта на Европа в областта на климата за 2040 г. и нейният път към неутралност по отношение на климата до 2050 г. – изграждане на устойчиво, справедливо и проспериращо общество“**

**– Обмен на мнения –**

**Въведение**

На 6 февруари 2024 г. Комисията публикува своето съобщение „Подсигуряване на нашето бъдеще / Целта на Европа в областта на климата за 2040 г. и нейният път към неутралност по отношение на климата до 2050 г. – изграждане на устойчиво, справедливо и проспериращо общество“<sup>1</sup>, в което се препоръчва цел за намаляване с 90% на нетните емисии на парникови газове до 2040 г. в сравнение с 1990 г. След като бъде договорена, целта за 2040 г. ще бъде основата на новия национално определен ангажимент за намаляване на емисиите на ЕС съгласно Парижкото споразумение, който трябва да бъде представен на РКООНИК достатъчно време преди COP30. Очаква се Комисията да представи законодателно предложение в началото на 2025 г., за да включи цел в областта на климата за 2040 г. в Европейския законодателен акт за климата и своевременно да предложи съответни секторни мерки. Последните данни показват, че разходите, свързани с изменението на климата и бездействието, са още по-очевидни от ползите от действието, включително ползите за енергийната сигурност, както и всеобхватните и значителни ползи от намаляването на зависимостта ни от изкопаеми горива.

Подробното разглеждане на съобщението на Комисията и придружаващата го оценка на въздействието започна на 12 февруари 2024 г. в рамките на работна група „Околна среда“. На 25 март 2024 г. Съветът (Околна среда) проведе първи дебат по съобщението. Обсъждането показва, че е налице обща подкрепа за определянето на цел в областта на климата за 2040 г. и че делегациите като цяло са съгласни с благоприятстващите условия, определени в съобщението като необходими за постигането на тази цел.

---

<sup>1</sup> Док. 6291/24 + ADD 1 – 6.

По време на дебата в Съвета (Околна среда) на 17 юни министрите обърнаха внимание на прилагането на договорената рамка в областта на климата и енергетиката до 2030 г., запазването на конкурентоспособността на ЕС и гарантирането на справедлив преход като ключови благоприятстващи условия. Те подчертаха също така необходимостта от осигуряване на предвидимост и стабилна траектория на изпълнение по пътя към климатична неутралност, заедно с благоприятна регулаторна и инвестиционна рамка. Дебатът показва, че определянето на цел на ЕС в областта на климата за 2040 г. изисква всеобхватен, междусекторен и балансиран подход с по-голяма съгласуваност между политиките в областта на климата, енергетиката, промишлеността и други имащи отношение политики, за да се вземат предвид техните взаимодействия и взаимозависимости. Министрите изтъкнаха, че за да се гарантира конкурентоспособността на промишлеността на ЕС, са необходими, наред с другото, еднакви условия на конкуренция както в световен мащаб, така и в рамките на ЕС, и декарбонизация на енергийния сектор с по-големи инвестиции в иновативни чисти технологии.

Подобни съображения са посочени в съвместния план за декарбонизация и конкурентоспособност, предложен от Марио Драги в неговия доклад „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“ (септември 2024 г.), за да се способства за посрещане на предизвикателствата и да се оползотворят възможностите на декарбонизацията. Интегрираният подход към декарбонизацията и конкурентоспособността е отразен и в писмата за определяне на ресорите на председателя на Комисията до определените кандидати за комисари. Както в доклада на Марио Драги, така и в доклада на Енрико Лета „Много повече от пазар“ (април 2024 г.) се подчертава спешната необходимост ЕС да ускори иновациите и екологичната трансформация, за да постигне своите цели за 2030 г. и водещата цел за неутралност по отношение на климата, енергийна трансформация и интеграция на единния пазар.

След предишните дебати в Съвета по съобщението на Комисията по време на унгарското председателство обсъжданията на техническо равнище бяха съсредоточени върху трите благоприятстващи условия, изтъкнати от министрите на заседанието на Съвета по околна среда през юни. Основните въпроси, повдигнати по време на обсъжданията, са обобщени по-долу.

## **Изпълнение на договорената рамка в областта на климата и енергетиката до 2030 г.**

Делегациите се съгласиха, че изпълнението на пакета „Подготвени за цел 55“ е предварително условие за постигането на амбициозна цел в областта на климата за 2040 г. Транспортът, селското стопанство, сградите и земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (ЗПЗГС) изглежда са секторите, в които повечето държави членки понастоящем са изправени пред най-големите предизвикателства по отношение на изпълнението, включително когато става въпрос за посрещане на нуждите на най-уязвимите и осигуряване на необходимите финансови ресурси. Декарбонизацията на електроенергийния и промишления сектор също ще изисква значителни инвестиции, включително от частния сектор. Някои делегации считат, че е необходима регулаторна рамка за мобилизиране на частни инвестиции.

Редица делегации са на мнение, че сроковете за транспониране и прилагане на законодателството в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“ са много кратки и подчертаха административната тежест, произтичаща от новите изисквания. Няколко делегации посочиха и предизвикателствата, свързани с внедряването на технологии за поглъщане и съхранение на въглерод, включително когато става въпрос за осигуряване на необходимото финансиране. Що се отнася до извлечените поуки, въпреки че като цяло делегациите се застъпиха за продължаване на „пакетния“ подход при разработването на рамката за периода след 2030 г. и се съгласиха, че всички сектори трябва да допринесат за усилията за декарбонизация, няколко делегации призоваха за по-голяма гъвкавост при разработването на секторните цели, като се вземат предвид особеностите на държавите членки.

## Гарантиране на конкурентоспособността на европейската промишленост

Делегациите са на мнение, че предвидимостта, регулаторната стабилност и съгласуваната политическа рамка са ключови фактори за насърчаване на европейската конкурентоспособност. Някои делегации подчертаха, че декарбонизацията е двигател на конкурентоспособността с потенциал за насърчаване на растежа, устойчивостта и ориентирани към бъдещето работни места. Няколко делегации изтъкнаха големия потенциал за повишаване на конкурентоспособността, който се крие в енергийния сектор: някои подчертаха централната роля на енергията от възобновяеми източници в съчетание със съхранението, а други наблегнаха на принципа на технологична неутралност, признавайки ролята на ядрената енергия в прехода. Делегациите подчертаха необходимостта от осигуряване на достъп до чиста енергия на достъпни цени, включително чрез подобряване на инфраструктурата, модернизиране на мрежата и развитие на междусистемните връзки, както и от премахване на пречките пред иновациите, намаляване на бюрокрацията и опростяване на процедурите, като например за издаването на разрешения. Освен това няколко делегации изтъкнаха потенциала на технологиите за поглъщане на въглерод и необходимостта от ускоряване на тяхното внедряване, като същевременно внимателно се разгледа начинът, по който поглъщанията са включени в рамката на политиката в областта на климата. Няколко делегации подчертаха, че в кръговата икономика има голям неизползван потенциал.

Делегациите изтъкнаха решаващата роля на инвестициите в научни изследвания и иновации и на финансирането за чисти технологии както от публични, така и от частни източници. Няколко делегации изтъкнаха ролята на инструментите на ЕС за финансиране в подкрепа на иновациите, по-специално фонда за иновации. Освен това някои делегации обърнаха внимание на значението на ефективните правила относно държавната помощ или обществените поръчки. В контекста на осигуряването на лоялна конкуренция и еднакви условия на конкуренция в международен план няколко делегации подчертаха значението на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) и предложиха да се обмисли подобряването му, като същевременно се гарантира неговата съвместимост със съответните международни правила. Някои делегации подчертаха необходимостта от глобални действия в областта на климата и в този контекст призоваха за укрепване на дипломатията на ЕС по въпросите на климата, по-специално по отношение на информационните дейности и подкрепата за ценообразуването на въглеродните емисии.

## **Гарантиране на справедлив преход**

Делегациите постигнаха съгласие, че е от съществено значение да се включат гражданите, предприятията, работниците и всички заинтересовани страни, както и да се сътрудничи с промишлеността, за да се направи необходимото всички да участват в екологичния преход. Делегациите подчертаха важната роля на сътрудничеството между университетите и научноизследователските центрове, на образованието и обучението през целия живот, както и на преквалификацията и повишаването на квалификацията, за да се подготви работната сила за екологичния преход. Освен това делегациите подчертаха значението на повишаването на осведомеността и прозрачната комуникация с гражданите, както и на предоставянето на научно обоснована информация на обществеността.

Беше предложено също така да се оцени въздействието на мерките за декарбонизация върху уязвимите части на обществото. Беше призната необходимостта от подкрепа за най-засегнатите уязвими групи в екологичния преход и няколко делегации изразиха мнението, че финансирането чрез Социалния фонд за климата (СФК) има потенциал за подобряване на социалната справедливост и следва да бъде запазено. Беше припомнено, че подкрепата може да се предоставя чрез политиката на сближаване и други фондове на ЕС, като Фонда за справедлив преход и Европейския социален фонд, но че наличието на информация за тези възможности може да се подобри. В допълнение като полезни бяха посочени мерките, насочени към предоставяне на техническа подкрепа и обмен на най-добри практики.

## **Инструменти за декарбонизация**

Делегациите обсъдиха и ролята на инструментите за декарбонизация и на ценообразуването на въглеродните емисии за декарбонизацията на промишлеността в периода след 2030 г. Повечето делегации считат, че схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) следва да продължи да бъде крайъгълният камък на политиката в областта на климата в периода до 2050 г., като много от тях припомниха необходимостта от съчетаването ѝ с ефективен МКВЕГ. Няколко делегации подчертаха, че когато става въпрос за СТЕ 2 (сгради, автомобилен транспорт и допълнителни сектори), трябва да се обърне специално внимание на ефективното използване на Социалния фонд за климата чрез социалните планове за климата, така че уязвимите домакинства да бъдат защитени от прекомерното увеличение на цените. Някои делегации се застъпиха за разширяване на СТЕ, така че да обхване допълнителни сектори като селското стопанство, изгарянето на отпадъци или по-малките морски плавателни съдове, докато други не подкрепиха това по-нататъшно разширяване.

Беше изтъкнато обаче, че няма единно решение за декарбонизация на европейската икономика; за допълване на механизмите за ценообразуване на въглеродните емисии делегациите предложиха, например, да се разшири използването на възобновяемите енергийни източници, да се разработят технологии за чист водород и други нисковъглеродни технологии, както и допълнителни мерки за повишаване на енергийната ефективност. Няколко делегации припомниха също, че в бъдеще ще има нарастваща необходимост от технологични поглъщания на въглерод и че следва да бъдат въведени стимули в подкрепа на тяхното внедряване.

### **Въпроси към министрите:**

Във връзка с гореизложеното, министрите се приканват да обменят мнения въз основа на следните въпроси:

- 1. За справяне с предизвикателствата, пред които са изправени администрациите и предприятията във връзка с изискванията, произтичащи от пакета „Подготвени за цел 55“ за успешното му прилагане, с какви средства и в кои конкретни сектори в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“ би могла да се намали административната тежест или да се опростят или рационализират изискванията?*
- 2. Какъв вид регулаторна и инвестиционна рамка ще бъде необходима в периода след 2030 г., за да се осигури необходимата предвидимост и съгласуваност на политиките за насърчаване на конкурентоспособността на европейската промишленост, като същевременно продължи да се следва пътят за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.? Какви благоприятстващи мерки ще са необходими, за да се гарантира справедлив преход?*